

DECIZIE

05 iunie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de avocatul Lucia Maier în numele și interesele lui Hargurmeet Singh,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Hargurmeet Singh împotriva Biroului Migrație și Azil cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 03 mai 2022, Hargurmeet Singh fiind reprezentat de avocatul stagiar Dumitru Ouș, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Migrație și Azil cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Prin hotărârea din 13 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Hargurmeet Singh împotriva Biroului Migrație și Azil cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

La 05 iunie 2023, prin intermediul oficiului poștal, avocatul Lucia Maier în interesele lui Hargurmeet Singh, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 13 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii și pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, apelul depus de Hargurmeet Singh prin intermediul avocatului Lucia Maier, s-a declarat inadmisibil.

La 28 martie 2024, avocatul Lucia Maier, în numele și interesele lui Hargurmeet Singh, a declarat recurs împotriva încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia și anularea încheierii recurate.

În motivarea recursului, avocatul Lucia Maier a reiterat circumstanțele de fapt ce vizează fondul cauzei, invocând dezacordul cu soluția instanței de fond.

Totodată, a menționat că încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău urmează a fi anulată.

Potrivit art. 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Conform art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care declară recursul inadmisibil.

Examinând recursul, în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea recursului declarat de avocatul Lucia Maier în numele și interesele lui Hargurmeet Singh împotriva încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele motive.

În conformitate cu art.241 alin.(3) din Codul administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit art.242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Articolul 233 din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ reglementează condițiile de formă și conținut a cererii de apel și prin urmare a cererii de recurs.

Prin prisma dispozițiilor art. 236 alin.(2) lit. d) din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ, coroborate cu prevederile art. 241 alin.(3) și art.242 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special când a fost depus după expirarea termenului stabilit.

Concomitent, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art. 195 din Codul administrativ potrivit cărora procedura acțiunii în contencios administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169-171.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea

instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, Completul de judecată menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificare a securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Subsecvent, potrivit art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96-114.

În conformitate cu art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Conform art. 97 alin. (3) din Codul administrativ, autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Cu referire la normele legale enunțate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că la caz, copia încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată avocatului Lucia Maier la 10 noiembrie 2023, la adresa de e-mail - ca.maierlucia@gmail.com, indicată atât în mandatul avocațial anexat la materialele cauzei cât și în cererea de apel.

Astfel, termenul de depunere a recursului pentru recurent și reprezentantul său și-a început cursul la 11 noiembrie 2023 și a expirat la 27 noiembrie 2023.

Iar cererea de recurs a fost depusă în numele lui Hargurmeet Singh, la Curtea Supremă de Justiție, doar la data de 28 martie 2024 (f.d.75), cu încălcarea prevederilor legale ce guvernează procedura de exercitare a căii de atac în ordine de recurs și fără a solicitat repunerea în termen.

Completul de judecată menționează că importanța termenelor de procedură este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu re-credință de drepturile lor procedurale.

În speță, încheierea contestată a fost notificată reprezentantului recurentului, prin intermediul mijloacelor electronice. Confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată prin poșta electronică se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului, data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc. (f.d.71)

Momentul recepționării documentului electronic (copia încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău) se va considera momentul intrării acestuia în sistemul informațional - adresa electronică: ca.maierlucia@gmail.com.

Subsecvent, instanța de recurs învederează că hotărârile instanțelor judecătorești, pronunțate de judecătorii și de curțile de apel, sunt publicate pe portalul național al instanțelor de judecată, în regim real (pct.7-8 și 17 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.658/30 din 10 octombrie 2017).

Potrivit acestor prevederi, scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni. Informațiile publicate pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție includ lista cauzelor fixate pentru judecare, hotărârile instanței de judecată, citațiile în fața instanței și alte informații relevante pentru justițiabili.

La caz, Completul de judecată a stabilit că încheierea nominalizată a fost postată pe Portalul Național al Instanțelor: <https://cac.instante.justice.md>, la data de 09 noiembrie 2023.

În circumstanțele menționate și în baza normelor de drept citate mai sus, Completul de judecată constată că avocatul Lucia Maier, care acționează în numele și interesele lui Hargurmeet Singh, nu a invocat niciun motiv plauzibil care ar justifica imposibilitatea sa de a face uz în interiorul termenului legal de dreptul procedural de a contesta încheiere recurată, precum și, nu a solicitat repunerea în termen.

La fel, Completul de judecată notează că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de contencios administrativ nu este în drept să substituie voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

Imperioasă speței este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac urmărește să asigure o bună

administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice, iar cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate.

Aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume, să garanteze securitatea juridică, fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu, care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu c. României, cauza Marckx c. Belgiei).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza Ponomaryov c. Ucrainei a statuat că, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

În această ordine de idei, corelând circumstanțele faptice constatate și expuse supra cu normele legale citate, instanța de recurs concluzionează că la depunerea recursului împotriva încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, recurentul Hargurmeet Singh reprezentat de avocatul Lucia Maier, nu a respectat prevederile articolului 242 din Codul administrativ.

Iar, în aceste circumstanțe, Completul de judecată ajunge la concluzia de a declara recursul depus de avocatul Lucia Maier în numele și interesele lui Hargurmeet Singh, împotriva încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, ca inadmisibil.

Conform art.191 alin.(5), art.241, art.242 și art.243 alin.(1) lit.a) și alin.(2) în coroborare cu art.236 alin.(2) lit.d) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se declară inadmisibil recursul depus de avocatul Lucia Maier în numele și interesele lui Hargurmeet Singh, împotriva încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Hargurmeet Singh împotriva Biroului Migrație și Azil cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ favorabil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,

judecătorul

Stela Procopciuc

judecătorii

Diana Stănilă

Ion Malanciuc